כד: כיצד פרק שני יבמות

למאי הלכתא לגריעותא. תר"י דהוי מלי למימר לאסיכותא שלין ירושתו מוחזק ביובל[ה]: **גיורת** מיהא הויא. דמסמע לא יכנס הוא אחר אחר שרי לכנס לכתחלה: **הלכה** בדברי האומר כולם גרים הם. (ו) הך גירי אריות לא דמי להא דאיכא מ"ד כותים גירי אריות הן דהתם היו עובדים אלהיהם כדכתיב בספר מלכים ולמ"ד גירי אמת הן קסבר דשוב נתגיירו לגמרי[ז]: **א'** הבי לבתחלה נמי. לי אמרת בשלמא דאיכא גיורת גמורה ניחא דלכתחלה לא יכנס משום דספק גיורת היא דשמא נתגיירה לשם איש ודיעבד אין להוציא דאין להחמיר משום חששא זו: **משום** דרב אבי הסר ממך עקשות פה כו'. תר"י דנטען על הפנויה אין להחמיר מלכנס משום לזות שפתים דלדרכה מצוה לכונסה דבאיסה כתיב ולו תהיה לאשה (דברים כב): **לא** בימי דוד ולא בימי שלמה. (ז) מאיתי הגיתי מ"ו[ח] ובת פרעה דבימי שלמה לא קשה דמידי הוא טעמא אלא משום שולחן מלכים והני לא צריכי אבל קשה דאמרינן בהערל (לקמן דף עט. ושם) גבי מעשה דנבעוניים דבימי דוד נתוספו גרים על ישראל ק"ן אלף וי"ל דמעלמן נתגיירו כדאשכחן גבי מרדכי ואסתר וכיון מעמי הארץ מתיהדים ויש ספרים שכתב בהן לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה א"ר [1]אליעזר מאי קרא [2]הן גור יגור אפס מאותי מי גר אתך עליך יפול (פ) אבל אידך לא: הנטען על אשת איש וכו': אמר רב ובעדים אמר רב ששת [3]אמינא כי ניים ושכיב רב אמר להאי שמעתתא דתניא [4]הנטען על אשת איש [5]והוציאוה על ידו ונתגרשה מרחת ידי אחר אם כנס לא יוציא ה"ד אי דאיכא עדים כי אתא אחר ואפסקיה לקלא מאי הוי אלא לאו דליכא עדים וטעמא דאתא אחר ואפסקיה לקלא הא לאו הכי מפקינן אמר לך רב הוא הדין דאע"ג דלא אתא אחר ואפסקיה לקלא אי איכא עדים מפקינן אי ליכא עדים לא מפקינן והכי קאמר דאע"ג דאתא אחר ואפסקיה לקלא לכתחלה לא יכנוס מיתיבי [6]בד"א כשאין לה בנים אבל יש לה בנים לא תצא [7]ואם באו עדי טומאה אפילו יש לה כמה בנים תצא רב מזקי לה למתניתין ביש לה בנים ויש לה עדים ומאי דוחקיה דרב לאוקמי למתניתין ביש לה בנים ויש לה עדים וטעמא דאיכא עדים מפקינן ואי ליכא עדים לא מפקינן לוקמה בשאין לה בנים אע"ג דליכא עדים אמר רבא מתניתין קשיתיה מאי אריא דתני הוציאוה ליתני הוציאה אלא כל הוציאוה בבית דין ובית דין בעדים הוא דמפקי ואי בעית אימא הני מתניתא רבי היא דתניא [8]רוכל יוצא ואשה חוגרת בסינר אמר רבי הואיל ומבועד הדבר תצא רוק למעלה מן הכילה אמר רבי הואיל ומבועד הדבר תצא מנעלים

למאי הלכתא לגריעותא [9]מה בכור אינו נוטל בראוי כבמוחזק אף האי אינו נוטל בראוי כבמוחזק: **מתני'** [10]הנטען על השפחה ונשתחררה או על העובדת כוכבים ונתגיירה הרי זה לא יכנוס ואם כנס אין מוציאין מידו הנטען על אשת איש והוציאוה מתחת ידו אע"פ שכנס יוציא: **גמ'** הא גיורת מיהא הויא ורמינהי אחד איש שנתגייר לשום אשה ואחד אשה שנתגיירה לשום איש וכן מי שנתגייר לשום שולחן מלכים לשום עבדי שלמה אינן גרים דברי ר' נחמיה שהיה רבי נחמיה אומר אחד [11]גירי אריות ואחד גירי חלומות ואחד גירי מרדכי ואסתר אינן גרים עד שיתגיירו בזמן הזה בזמן ס"ד אלא אימא בבזמן הזה הא איתמר עלה א"ר יצחק בר שמואל בר מרתא משמיה דרב [12]הלכה כדברי האומר כולם גרים הם אי הכי לבתחלה נמי משום דרב אסי [13]דאמר רב אסי [14]הסר ממך עקשות פה ולזות שפתים וגו' ת"ר [15]אין מקבלין גרים לימות המשיח כיוצא בו [16]לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה א"ר [17]אליעזר מאי קרא [2]הן גור יגור אפס מאותי מי גר אתך עליך יפול (פ) אבל אידך לא: הנטען על אשת איש וכו': אמר רב ובעדים אמר רב ששת [18]אמינא כי ניים ושכיב רב אמר להאי שמעתתא דתניא [19]הנטען על אשת איש [20]והוציאוה על ידו ונתגרשה מרחת ידי אחר אם כנס לא יוציא ה"ד אי דאיכא עדים כי אתא אחר ואפסקיה לקלא מאי הוי אלא לאו דליכא עדים וטעמא דאתא אחר ואפסקיה לקלא הא לאו הכי מפקינן אמר לך רב הוא הדין דאע"ג דלא אתא אחר ואפסקיה לקלא אי איכא עדים מפקינן אי ליכא עדים לא מפקינן והכי קאמר דאע"ג דאתא אחר ואפסקיה לקלא לכתחלה לא יכנוס מיתיבי [1]בד"א כשאין לה בנים אבל יש לה בנים לא תצא [2]ואם באו עדי טומאה אפילו יש לה כמה בנים תצא רב מזקי לה למתניתין ביש לה בנים ויש לה עדים ומאי דוחקיה דרב לאוקמי למתניתין ביש לה בנים ויש לה עדים וטעמא דאיכא עדים מפקינן ואי ליכא עדים לא מפקינן לוקמה בשאין לה בנים אע"ג דליכא עדים אמר רבא מתניתין קשיתיה מאי אריא דתני הוציאוה ליתני הוציאה אלא כל הוציאוה בבית דין ובית דין בעדים הוא דמפקי ואי בעית אימא הני מתניתא רבי היא דתניא [3]רוכל יוצא ואשה חוגרת בסינר אמר רבי הואיל ומבועד הדבר תצא רוק למעלה מן הכילה אמר רבי הואיל ומבועד הדבר תצא מנעלים

[4]הנטען על השפחה ונשתחררה או על העובדת כוכבים ונתגיירה הרי זה לא יכנוס ואם כנס אין מוציאין מידו הנטען על אשת איש והוציאוה מתחת ידו אע"פ שכנס יוציא: **גמ'** הא גיורת מיהא הויא ורמינהי אחד איש שנתגייר לשום אשה ואחד אשה שנתגיירה לשום איש וכן מי שנתגייר לשום שולחן מלכים לשום עבדי שלמה אינן גרים דברי ר' נחמיה שהיה רבי נחמיה אומר אחד [5]גירי אריות ואחד גירי חלומות ואחד גירי מרדכי ואסתר אינן גרים עד שיתגיירו בזמן הזה בזמן ס"ד אלא אימא בבזמן הזה הא איתמר עלה א"ר יצחק בר שמואל בר מרתא משמיה דרב [6]הלכה כדברי האומר כולם גרים הם אי הכי לבתחלה נמי משום דרב אסי [7]דאמר רב אסי [8]הסר ממך עקשות פה ולזות שפתים וגו' ת"ר [9]אין מקבלין גרים לימות המשיח כיוצא בו [10]לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה א"ר [11]אליעזר מאי קרא [2]הן גור יגור אפס מאותי מי גר אתך עליך יפול (פ) אבל אידך לא: הנטען על אשת איש וכו': אמר רב ובעדים אמר רב ששת [12]אמינא כי ניים ושכיב רב אמר להאי שמעתתא דתניא [13]הנטען על אשת איש [14]והוציאוה על ידו ונתגרשה מרחת ידי אחר אם כנס לא יוציא ה"ד אי דאיכא עדים כי אתא אחר ואפסקיה לקלא מאי הוי אלא לאו דליכא עדים וטעמא דאתא אחר ואפסקיה לקלא הא לאו הכי מפקינן אמר לך רב הוא הדין דאע"ג דלא אתא אחר ואפסקיה לקלא אי איכא עדים מפקינן אי ליכא עדים לא מפקינן והכי קאמר דאע"ג דאתא אחר ואפסקיה לקלא לכתחלה לא יכנוס מיתיבי [15]בד"א כשאין לה בנים אבל יש לה בנים לא תצא [16]ואם באו עדי טומאה אפילו יש לה כמה בנים תצא רב מזקי לה למתניתין ביש לה בנים ויש לה עדים ומאי דוחקיה דרב לאוקמי למתניתין ביש לה בנים ויש לה עדים וטעמא דאיכא עדים מפקינן ואי ליכא עדים לא מפקינן לוקמה בשאין לה בנים אע"ג דליכא עדים אמר רבא מתניתין קשיתיה מאי אריא דתני הוציאוה ליתני הוציאה אלא כל הוציאוה בבית דין ובית דין בעדים הוא דמפקי ואי בעית אימא הני מתניתא רבי היא דתניא [17]רוכל יוצא ואשה חוגרת בסינר אמר רבי הואיל ומבועד הדבר תצא רוק למעלה מן הכילה אמר רבי הואיל ומבועד הדבר תצא מנעלים

מתני' הנטען. חשוד נלומר שטועינים עליו דברי לעז: **לא יכנוס.** משום לעז שלא יאמרו אמת היה הקול הראשון: **הנטען על אשת איש והוציאוה.** בית דין מתחת בעלה בשביל זה שאסרה עליו והלך זה ונשאה: **יוציא.** דמדאוריתא אסורה אמי לבועל דדרשינן ונטמאה ונטמאה (במדבר ה) שני פעמים אחד לבעל ואחד לבועל במסכת סוטה (דף מ:): **גמ' הא גיורת מיהא הויא.** ואע"ג דלא נתגיירה לשם יהדות אלא בשביל שישאנה זה: **עבדי שלמה.** בעלי שדרה היו: **גירי אריות.** כגון כותים דכתיב בספר מלכים (ב יז) וישלח ה' בהם את האריות ונתגיירו בלכתם אתם בגלות שומרון: **גירי חלומות.** בעל חלומות אמר להם להתגייר: **מרדכי ואסתר.** וכרים מעמי הארץ מתיהדים (אסתר מ): **בזמן הזה ס"ד.** כל הני מקמי הכי לאו גרים ניהו כגון נבוזרלדן וכיוצא בו: **בבזה"ז.** שלא יעשה מחמת שדרה: **אי הכי.** דגיורת מעלייתא היא: **לבתחלה נמי.** יכנוס ואמאי תני לא יכנוס: **דאמר רב אסי.** טעמא דמתניתין משום דכתיב הסר ממך עקשות פה ולזות שפתים הרחק ממך לאמו לאחזוקי לקלא קמא: **הן גור.** הבא להתגייר יגור אפס מאותי בעוד שאין אני עמכם יתגייר דהיינו בזמן הזה: **מי גר אתך עליך יפול.** מי גר אתך בענייתך כאשר אמרת[ז]: **עליך יפול.** לעוה"ב. יפול יגוח כמו על פני כל אחיו נפל (בראשית כה) יפול מלדן אלף (תהלים צא): **ובעדים.** הא דתנן יוציא זה המשוד שבכנסה כגון שבאו עדים על קול הראשון שראוה שזינתה עמו: **להא שמעתתא.** בעדים: **כי נייס ושכיב רב אמרה דסניא.** תיובתא: **ונתגרשה מתחת ידי אחר.** לאוכן נטען על דינה אשת שמעון וגירשה שמעון ונשאה נחשון וגירשה אם כנסה לאוכן מעתה לא יוציא: **אי דליכא עדים.** בזמנו קמא הרי נאסרה עולמית עליו: **ה"ה דאפילו דלא אפסיק אחר לקלא.** וכנסה לאוכן מגירושי שמעון לא תצא הואיל ולית עדים. והא דנקט מתחת ידי אחר היא גופה מילטרך לאשמועינן רבותא דלכתחלה לא יכנוס דקתני אם כנס אין לכתחלה לא: **כמה דברים אמורים.** דאם כנס הנטען יוציא כשאין לה בנים מן הראשון: **אבל יש לה בנים.** מן הראשון לא תצא דכי מפקי לה קא מחזקינן לקלא קמא ועבדינן להו ממזרים: **ואם כאו כו'.** אלמא אין לה בנים בלא עדים כמי מפקינן: **רב מוקי למתניתין ביש לה בנים.** ומש"ה אמר רב ובעדים: **וכ"ד בעדים הוא דמפקי.** מבעל ראשון דאין לאשה נאסרת לבעלה משום קול ואתא רב למימר דוקא מתני' משום כך יוציא הנטען הואיל ואיכא עדים אבל בלא עדים הואיל ויש לה בנים לא: **ואכע"ג.** בלא בנים לא נפקא בלא עדים והני מתניתא דאמרי נפקא רבי אמרינהו דמפיק אשה מבעלה בקול כל דהו: **רוכל יוצא.** מוכר בשמים לנשים להתקשט בהן: **רוכל יוצא.** מן הבית ומלא זה את אשתו שהיא חוגרת בסינר מכוער הדבר שלא התירתו מעליה אלא לזמנו: **סינר.** הוא כעין מכנסים שהיו הנשים חוגרות לצניעות: **רוק למעלה מן הכילה.** לרוכל יוצא קאי ומלא בעל רוק למעלה שבעל מטתו מי זרק הרוק למעלה כ"א השוכב ופיו למעלה הלכך זימנה זו ורקקה בשעת תשמיש: מנעלים

עין משפט נר מצוה

עה א מיי' פ"ב מהל' מלוה ולוה ה"ז סמג עשין לו טור"מ ש"ע אה"ע סימן קסב סעיף ה:
עו ב מיי' פ"י מהלכות גירושין הלכה יד סמג עשין נ טור ש"ע אה"ע סימן יח סעיף ה:
עז ג מיי' פי"ב מהל' גירושין הלכה יד סמג לאוין קח טור"מ ש"ע אה"ע סימן רסח סעיף יב:
עח ד מיי' שם הל' טו:
עט ה מיי' פ"ב מהל' סוטה הל' טו טור ש"ע אה"ע סי' יח סע"ב:
פ ו שם סעיף ה:
פא ז מיי' שם הלכה טז וטור"מ שם סעיף ב:
פב ח מיי' פכ"ד מהל' אישות הלכה טו וס"ג מהל' סוטה הלכה יג טור"מ שם סעיף ה:

תורה אור השלם

1. הָסֵר מִמְּךָ עִקְּשׁוּת פֶּה וְלִוּוֹת שְׂפָתַיִם הַרְחֵק מִמֶּךָ: מִשְׁלֵי ד כד
2. הֵן גּוֹר יָגוּר אֶפֶס מֵאוֹתִי מִי גָר אִתָּךְ עָלַיִךְ יָפוּל: יְשַׁעְיָהוּ נד טו

תוס' חד מקמאי

כבמוחזק: **תניא** אחד איש שנתגייר לשום אשה ואחד אשה שנתגיירה לשום איש וכן מי שנתגייר לשום שולחן מלכים לשם עבדי שלמה אינם גרים דברי רבי נחמיה שהיה ר"נ אומר אחד גרי אריות ואחד גרי חלומות ואחד גרי מרדכי ואסתר אינם גרים עד שיתגיירו שנית ואע"ג דכותים אליבא דס"ד גרי אריות הן עובדי כוכבים גמורים הן התם לא נתגיירו לגמרי כדכתיב את ה' היו יראים ואת אלהיהם היו עובדים אבל (התם) [הכא] שנתגיירו לגמרי הלכה כולן גרים הן רבינו יעקב ז"ל: **תניא** בד"א שתצא בשאין לה בנים אבל בשיש לה בנים לא תצא. הרב אלפס ז"ל בשיש לה בנים מן הנטען ור"ש ז"ל בשיש לה בנים מן הבעל והרב"ם כתב בשיש לה בנים מן הנטען אי מן הבעל לא תצא ורא דהניא דוקא יוצא ואשה חוגרת בסינר יאמר רבי הואיל ומבועד הדבר תצא וקי"ל כותיה בקלא דלא פסיק לכאורה נראה דאבעל קאי וכן נראה מפי' רש"י ז"ל דבדבר מכוער מפקינן לה מבעלה ודר' אלפס כתב כל דהוא נטען מפקינן מינה בדבר מכוער אבל מבעל לא מפקינן אלא בעדים ומסתברא כותיה דהא גמרי' דבר דבר ממקום מה להלן דבר ברור ולא באמתלא אף כאן דבר ברור ולא באמתלא ולא בדבר מכוער. ובמס' סוטה איבעיא לן עוברת על דת משה ויהודית אם ישאי הבעל לקיימה או לא ולא איפשיטא ומיהו מעוברת על דת ליכא ראיה דהתם [אין] עדים בדבר מכוער של זנות אלא לדבר מכוער של תוצאא ומש"ה איבעי לן אם ישאי הבעל לקיימה ואפילו הימא

מסורת הש"ס

א) [לקמן סה: ע"ש], ב) [קדושין עה: כ"ק נח: סנהדרין פה: חולין נ: נדה מ:], ג) מתוס' סב: [וע' תוס' שם], ד) [ע"ז נ:], ה) [לקמן עו.], ו) [כ"ל אלעזר], ז) [לקמן לא. קט: כ"ק מז: סה. כתובות כג: נדה ס.], ח) [תוספתא פ"ד], ט) [כ"ל והוציאה וכ"כ רש"ל], י) [פס"ל: אמרתי לך], כ) [יש"ש מה כתבי תוס' בכתובות נב: ד"ה כמכון], ל) [ע"ע תוספות חולין נ: ד"ה קסבר], מ) [זה שהתעורר התוספות מנת פרשה שקובלה שלמה דמידי הוא טעמא אלא משום שולחן מלכים אחדים קנת שהרי כל זה מנוחר לחייא כב"ם לקמן מי ע"ש מתיב רב יוסף וכי והא לא קבלי וכו' מידי הוא טעמא וכו'], נ) [כ"ל דרכי מה"ר], ס) כתובות ט.,

גליון הש"ס

רש"י ד"ה גירי אריות בגין בריתים. עי' מנחדרין פה ע"ב כרש"י ד"ה גירי אריות: תוס' ד"ה לא בימי דוד וכו' רשו"י לעבודת ל"ש"ה. עי' לקמן דף קט ע"ב תד"ה רעה: ד"ה אבד רבי וכו' ודוק לטעלה בגב כו'. עיין לקמן דף לג ע"א תד"ה כל קלא:

הגהות הב"ח

(פ) נב' מי גר אתך עליך יפול מי גר אתך בעניותך הוא דעליך יפול אבל אידך לא: (ב) תוס' ד"ה הלכה כדברי האומר כולם גרים הם ואפי' גירי אריות הן גירי מלחיתי כגיבו. ע"ב עיין בפרק בתרא דקדושין דף עו: (ד) ד"ה אמר וכו' אי שיעלו אותם בדרך המלחמה: (ה) באו"ה בהאמה רבה. ע"ב דף לב. וע"ש בתוס' ד"ה כל קלא:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה כמה כמו מי אף יכנס הנטען מי שנים מי. ע"ב אבל ר"ת מי שאין נוטל אלא אחי אלא אם מת אחי קודם לאחיו (ועמ"ש רבינו בהר"ש סימן קסג ס"ק ד): [ב] שם יחלק אחיו שמת. ע"ב אלקו שמת:

מוסף רש"י

גירי אריות. בספר מלכים (ב יז). מפורש וישלח ה' בהם את האריות. יסומים כתיבי בתים ויעל אלף אשור מכתיבה ויקח חשיב שאר מלכות [ע"ק לח:]. מי גר אתך. בעניותך, עליך יפול. בעשיותיך [עי' ג:].

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com